Nr. 223 (1597). Cena 5000 mk. Włocławek, piątek dnia 12 października 1923 r. Rok VI

SŁOWO KUJAWSKIE

Prenumerata na miejscu mk. 112.000, na prowincji i z odnoszeniem do domu 125.000 mk.

Ogłoszenia za wiersz nonparelowy pierwsza strona 6300 m., druga i trzecia 5250 mk. czwarta 4200 mk. Ogł. drobne 2250 mk. za wyraz, tłust. druk. podwójnie najmniejsze ogł. 22.500 m. Dla zagranicy ceny o 200% wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.
Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarjum uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

„Prawdziwem szczęściem ducha jest dobre sumienie".

Teodor Bończa.

Po rycersku!

Wielkie wrażenie wywołały rezolucje zjazdu wojewódzkiego Ch. Dem. w Poznaniu z dnia 30 ub. m. Po rycersku, z otwartą przyłbicą, wystąpiła Ch. Dem., by skruszyć kopję w obronie spraw Kościoła katolickiego w Polsce. Ponieważ okazują do powzięcia tych rezolucyj były zamierzenia Rządu do zabrania Kościołowi resztek majątków kościelnych, przeto mogłoby się wydawać, że chodzi tutaj li tylko o sprawę materjalnych warunków bytowania Kościoła.

Tak nie jest.

Sprawa obejmuje znacznie szerszy horyzont!

Obecne plany i zamierzenia Rządu w tej sprawie noszą wszelkie znamiona akcji wprost wrogiej Kościołowi katolickiemu.

Rozważmy bowiem okoliczności towarzyszące tej sprawie.

Słysząc o zamierzeniach Rządu w kierunku zabrania Kościołowi katolickiemu resztek majątków kościelnych, możnaby pomyśleć, że widocznie konieczność zmusza do tego, wobec wielkiego głodu ziemi i braku jakichkolwiek innych obszarów, nadających się do parcelacji.

Czy tak jest?

Bynajmniej!

Głód ziemi istnieje — to tak! Ale też jest niezaprzeczalnym faktem, że istnieją tysiące i miljony morgów ziemi zaofiarowane do parcelacji przez ziemian.

Przeprowadzenie parcelacji pod względem technicznym i prawno-formalnym zaofiarowanej do parcelacji ziemi, zajmie Rządowi kilka długich lat pracy.

Więc skądże znowu ten pospiech do zabierania majątków kościelnych? Tłomaczyłoby się to wielkiem niezrozumieniem Rządu spraw i interesów żywotnych naszego Narodu.

Obecne zamiary Rządu zabrania Kościołowi resztek majątków kościelnych, oraz plany wyrównania Kościołowi różnicy przez wypłacanie pensji duchowieństwu katolickiemu, — nie wytrzymują krytyki zarówno z punktu widzenia interesów narodowych, jak również z punktu widzenia uczciwości i etyki.

Rząd powiada, że, zabrawszy ziemię, będzie udzielał duchowieństwu pensje, jako ekwiwalent.

Zdawałoby się napozór, że takie rozwiązanie sprawy, nie zaszkodzi interesom Kościoła, lecz owszem ułatwi duchowieństwu katolickiemu duszpasterzowanie, odejmując ciężar kłopotów administrowania majątków.

Jednakże dwa zapytania:

1) Czy pensja, jaką Rząd zamierza wypłacać dorówna wartości zabranych majątków kościelnych?

2) Czy Rząd może zagwarantować, że pensja ta będzie wypłacana duchowieństwu katolickiemu również i w przyszłości na stałe, niezależnie od partyjnego zabarwienia któregokolwiek Rządu?

Quoad primum (nasuwają się słowa Protazego z „Łobzowian«) — wyliczono, że pensja projektowana przez Rząd dorównałaby mniej więcej $^1/_3$ wartości zabranych majątków.

A zatem $^2/_3$ byłyby poprostu zabrane nieprawnie.

Gdzież tutaj sprawiedliwość? Gdzie względy należne Kościołowi katolickiemu w państwie o wybitnej przewadze? ludności katolickiej?

Jak świadczy historja, czyny etycznie złe nigdy nie przyczynią się, na dalszą metę, do potęgi i dobrobytu państwa.

Należy przypuszczać, że gdyby zachodziła konieczność, Kościół katolicki, uosabiany w polskiem duchowieństwie nie byłby przeciwny oddaniu resztek swych majątków na rzecz państwa polskiego. Historja notuje „subsidia charitativa" ze strony polskiego duchowieństwa katolickiego na rzecz swego państwa. Czasy obecne również zaświadczają o wielkiej i owocnej działalności Kościoła już nietylko na korzyść Narodu, lecz także na rzecz Państwa.

Jednakże Rząd nie może w sposób krzywdzący rozstrzygać żywotnych spraw Kościoła.

Musimy sobie uprzytomnić fakt, że Kościół katolicki jednocząc religijnie wybitną i przeważającą większość Narodu Polskiego, jest przez to czynnikiem wzmacniającym również i państwo.

Przy wielomiljonowej obcej ludności naszego Państwa, rola Kościoła katolickiego, wiążącego Naród nasz, stanawiącego dla nas największą spójnię i ostoję polskości, — rola ta jest bardzo doniosła i powinna być należycie doceniana przez Rząd nasz także i z politycznego punktu widzenia.

Wszelkie rozdźwięki pomiędzy Rządem i Kościołem, wszelkie pokrzywdzenia Kościoła katolickiego w naszych warunkach, musiałyby nieuronnie spowodować złe następstwa również i dla Państwa.

Otwarte i rycerskie wystąpienie Chrz. Dem. w obronie prawa naszego Kościoła, głośnem echem odbiło się po całej Polsce. Nie wątpimy, że nasi przedstawiciele wrazie potrzeby wyświetlą tę sprawę należycie na forum sejmowem i spowodują słuszne jej rozstrzygnięcie.

Mamy podstawy przypuszczać, że akcja Chrz. Dem. zapoczątkowana w tej sprawie, zjednoczy około siebie wszystkie stronnictwa opierające się na podstawach naszej religji i wyda dobroczynne wyniki. Ważność tej sprawy musi być należycie doceniana przez społeczeństwo, musi być należycie rozpatrzona i wyświetlona, aby uchronić Kościół nasz od krzywdy, a Rządowi dać możność do poniechania błędnych i szkodliwych poczynań.

Jan Wróblewski.

Wychodźtwo do Niemiec.

Rolnictwo niemieckie, które zatrudniało przed wojną bardzo znaczną ilość polskich robotników, nie może również obecnie obejść się bez pomocy z zewnatrz i czyni usilne starania o pozyskanie jaknajwiększej ilości robotników z Polski szczególniej w okresie rozpoczynających się robót.

Gdy jednak przed wojną werbunek odbywał się bez przeszkody a w zaborze austryjackim korzystał nawet z milczącego poparcia rządu, obecnie rząd polski utrudnia wychodźtwo do Niemiec do czasu zawarcia układu emigracyjnego, dającego robotnikom polskim dostateczną opiekę prawną i gwarancję traktowania narówni z robotnikami niemieckimi pod względem wynagrodzenia, ubezpieczeń społecznych, ochrony pracy i opieki społecznej. Sprawa ta winna być z całym naciskiem poruszona w układach, toczących się obecnie z rządem niemieckim w Dreźnie. Dotychczas wszakże Niemcy ociągają się z zawarciem podobnego układu, uważając za bardziej korzystne werbowanie robotników drogą nielegalną i bez wiedzy władz emigracyjnych.

Ajenci niemieccy i miejscowi, płatni przez pracodawców niemieckich, kręcą się po wsiach pogranicznych w okolicach Kalisza, Częstochowy i na Górnym Śląsku, a akcja ich nie jest w dostatecznej mierze zwalczana przez nasze władze administracyjne. Niektóre starostwa patrzą pobłażliwie na odbywający się werbunek, a nawet wydają przepustki robotnikom nie bacząc, że w ten sposób opóźniają zdobycie dla nich korzystniejszych warunków pracy.

Robotnicy polscy w Niemczech, pozbawieni opieki prawnej, narażeni są na wyzysk pracodawców, korzystających z ich bezbronności i na samowolę władz niemieckich, które odnoszą się do przybyszów jakby do stojących poza prawem. Robotnik nielegalnie przybywający do Niemiec, nie mając dokumentów, zgadzać się musi na wszelkie ofiarowywane mu warunki pracy, z obawy, że może być w każdej chwili wydalony z granic państwa lub odesłany do obozów koncentracyjnych. W razie choroby lub nieszczęśliwego wypadku, w razie zatargu z pracodawcą, pozbawiony jest możności dochodzenia swoich praw.

Aby stworzyć warunki, w których Niemcy byłyby zmuszone do zawarcia dogodnego dla robotników polskich układu, koniecznem jest nietylko wydanie zakazu wychodźtwa, ale również skuteczne i konsekwentne przestrzeganie tego zakazu, a więc pilne strzeżenie granicy na głównych punktach wychodźtwa, niewydawanie paszportów, ograniczenie wydania przepustek, energiczne i świadome celu ścigania werbujących agentów. Działalność władz w tej sprawie poparta być winna przez czynniki społeczne, zdając sobie sprawę ze szkodliwości wychodźtwa do Niemiec przed zawarciem układu emigracyjnego.

Wystawa rolnicza w Ostrowiu Maz.

Dobrze się zasłużyło na polu podniesienia kultury rolniczej ostrowskie okręgowe Tow. Rolnicze urządzając w dn. 27, 28 i 29 września w Ostrowiu Maz. powiatową wystawę rolniczą. Otwarcie wystawy nastąpiło w dn, 27 września. Przemówienia wygłosili: starosta ostrowski, p. Dąbrowski i wiceprezes Tow., p. W. Zawistowski.

Wystawa cieszyła się ogromnem powodzeniem, zwłaszcza w dniu otwarcia który wypadł w dniu targu, tysiące rolników zwiedziło wystawę. Objaśnień udzielał niezmordowany instruktor. p. St. Nehryng, jeden z głównych organizatorów wystawy.

Wystawa dzieliła się na IV działy: sadownictwo, przetwory owocowe, warzywnictwo, hodowla drobiu, nasiona produkcji krajowej i przemysł ludowy, Nadto wzięły z niej udział: Związek Rewizyjny Polskich Spółdzielni Rolniczych, Stowarzyszenie Rolniczo - Handlowe i zakłady przemysłu pszczelniczego K. Mieszkowski w Warszawie.

Nagrody przyznano: pierwszą za gospodarstwo wzorowe p. Wójcik z Pólek gm. Komorowo. W dziale hodowli kur, która doskonale rozwija się na terenie powiatu ostrowskiego, listy pochwalne otrzymali: p. starościna Dąbrowska p. A. Rytel, p. St. Rudnicki i p. Brzóska. W innych działach otrzymali listy pochwalne pp. Rzempołuch, Brzostkowa Lasek, Zawistowski i Ostrowski oraz majątki: Zgorzałowo, Zalesie, Trynosy, Lubiejewo, Kalinowo i Kółko rolnicze w Jesienicy.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 21 września 1923 r. normujące sposób potrącenia podatku dochodowego od uposażeń służbowych emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę.

Na mocy art. 122 i 130 ustawy o państwowym podatku dochodowym ogłoszonej rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 77 poz. 607) oraz art. 32 ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. w przedmiocie niektórych zmian w przepisach o państwowym podatku dochodowym, obowiązujących w b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. № 67 poz. 521) zarządza się w myśl uchwały Rady Ministrów z dnia 20 września 1923 r. co następuje:

§ 1.

Przy potrąceniu podatku dochodowego od uposażeń służbowych emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, należy stosować tę stopę procentową jaka przypadała od kwoty otrzymanej tytułem uposażenia, emerytury lub wynagrodzenia, za najemną pracę w dniu 1 lipca 1923 r. o ile chodzi o płacę, otrzymywane z góry, względnie 30 czerwca 1923 r. o ile chodzi o tego rodzaju wynagrodzenia płatne z dołu.

Tyczy to się również dodatków drożyżnianych wpłacanych w ciągu miesiąca.

§ 2.

Jeżeli wynagrodzenie pracownika od 1 lipca r. b. uległo zmianie wskutek posunięcia do wyższego stopnia uposażenia, otrzymania dodatku za wysługę lat, powiększenia stanu rodzinnego i t. p. przyczem stanowiących istotne podwyższenie dochodu, natenczas należy stosować tę stopę procentową jakaby odpowiadała wynagrodzeniu pobranemu na tych samych zasadach w dniu 1 lipca względnie 30 czerwca 2923 r.

§ 3.

Sposób ustalenia stopy procentowej, określony w § 1 i 2 niniejszego rozporządzenia, ma również zastosowanie przy wypłacie jednorazowych wynagrodzeń (cemuneracji, zapomóg i t. p.).

§ 4.

Pobranie różnicy między sumę należności podatkowej ustalonej na zasadzie §§: 1—3 nin. rozp. a podatkiem dochodowym przypadającym do zapłaty w myśl postanowień działu II ustawy o państwowym podatku dochodowym ogłoszonej rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 77 poz. 607) względnia ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 67 poz. 521) odracza się.

§ 5.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 30 września 1923 r. i obowiązuje na obszarze działania ustawy o państwowym podatku dochodowym ogłoszonej rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 14 lipca 1923 r. (Dz. U. R. P. № 77 poz. 607), oraz ustawy z dnia 15 czerwca 1923 r. w przedmiocie niektórych zmian w przepisach o państwowym podatku dochodowym, obowiązujących w b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. № 67 poz. 52).

Pogrom na czarnogiełdziarzy.

Czarna lista z Polonji w Warszawie.

Podczas onegdajszej rewizji w kawiarni „Polonja" nadkomisarz Wiskowski zatrzymał 326 osób, z których aresztowano 94 i przeprowadzono do XI-go komisarjatu, gdzie po całonocnych badaniach, zatrzymano 38 znaczniejszych czarnogiełdziarzy, których wczoraj w południe pod eskortą konnej i pieszej policji przeprowadzono przez centralne ulice miasta do komendy policji przy pl. Teatralnym.

Tryumfalny moment pochodu uwiecznił fotograf M. Fuks.

Nazwiska zatrzymanych, z małenkiemi wyjątkami, żydowskie, a mianowicie: Juljusz Abeles (doktór), J. Winogron, Noryca Mojżesz, Zonenberg Munt, Br. Herberg. Wólf Blas, L. Szedel, Marek Lewenfisz, Mozes Kaszer, Witenberg Josef, Srul Rozenberg, W. Nejmark, Fr. Wolberg. Mozes Rozenfeld, Marek Szuldenmajer, Br. Bekman, Koper Adam, Glas Lime, Ar. Steintruch, Lejba Zylber, Ad. Zylberberg, Jakow Hufnagiel, Br. Bergerman, Onasgon Jarzyński, Szulc, Z. Askanas, Wigdor Waserstrom, Grondsztejn Frang, J. Tylbor, St. Wertajes, J. Mylborf, J. Maler, Sokulc Jakow, Marja Rotblat, Hersz Zylberman, Icek Ralf, Dawid Frydkowski. B. Kryk, L. Machonbaum, J. Elsrer, J. Sakrak, Józef Wlazło i Hersz Cyterszpiler.

W czasie aresztowania w „Polonji" wielu rwało rozmaite papiery i notatki. Cała posadzka w „Polonji" wyglądała jak pod grubą warstwą śniegu.

Przebieglejsi chowali dolary w głąb kamaszy, w usta i inne tajniki ciała ludzkiego... lecz i tam bystre oko policjanta dosięgło.

RYNEK PIENIĘŻNY.

WARSZAWA, 10. X.

Funt angielski	3.152.000
Dolar	690.000
Frank szwajcarski	124.800
Frank francuski	41.850
Korona czeska	20.700
Korony austrjackie (100)	9.70
Marka niemiecka	0.0002

MYŚLI.

Wybrał. J. K.

„Wieki starożytne — to apoteoza materji, wieki średnie to — apoteoza serca, wieki nowożytne — apoteoza rozumu; dzisiaj świta nowa epoka— apoteoza ducha, wcielenie idei chrześcijańskiej w ludy, nie w kasty, które dotychczas ją pielęgnowały i nieraz do swych nachylały widoków i celów.«

Edward Żeligowski.

Dział sportowy.

„Polonja"—„Warszawianka (1:1).

Match przerwany po 20 minutach gry, gdyż z powodu ulewnego deszczu, jak na dany sygnał, obydwie drużyny i publiczność zbiegły z boiska i z trybun.

„Wisła" (Kraków) „Iskra" (Katowice) 8:3.

Gra o mistrzostwo grupy Polski zachodniej, przyczem Wisła odnosi łatwe zwycięstwo.

Budowa boiska.

Ruchliwe tutejsze Tow. kolarzy przystępuje jeszcze w roku bieżącym do budowy nowego własnego toru. Akcję całą przeprowadzają cykliści wspólnie z 14 p. p. Na obecnym boisku 14 p. p. ma stanąć tor cyklistów (na razie ziemny), boisko do gry w piłkę nożną ma być zdrenowane, bieżnia do biegów płaskich wyrównana, staną mają trybuny i szatnie, oraz wszystko będzie otoczone parkanem. Jak więc widzimy, dobra wola prędzej czegoś dokona. Co na to powie Komitet Wychowania Fizycznego, który boisko miejskie już zdaje się od dwu lat buduje?. Staraniom Tow. Kolarzy winny przyjść też inne Stowarzyszenia o charaktrze sportowym z pomocą, — a nawet całe społeczeństwo.

Z Tow. Gimn. „Sokół".

Po dwuletnim prawie letargu Tow. „Sokół" w obecnym sezonie jesiennym dało znak życia o sobie. Główna zdaje się tutaj zasługa nowo obranego zarządu, który pojął, że Tow. gimnastyczne winno być naprawdę „gimnastycznem" i on też na wychowanie fizyczne główną zwrócił uwagę. Uruchomiono sekcję piłki nożnej, która wykazała wielką ruchliwość, rozgrywając największą ilość zawodów, rozpoczęto ćwiczenia gimnastyczne, które zgromadzają narazie 30—40 członków i zaczęto uprawiać (najbardziej u nas zaniedbaną) lekkoatletykę. Oby to tylko nie był ogień słomiany.

Aprowizacja Miast.

(Co mówi p. Prus Wiśniewski, członek Tymczasowej Rady Spożywców).

Sprawa aprowizacji miast i ośrodków przemysłowych, prowadzona przez rząd i organizacje społeczne i samorządowe jest w chwili obecnej poruszania przez szeroką opinję. Chcąc oświetlić ją choć częściowo, zwróciliśmy się po informacje do pana Prusa Wiśniewskiego, członka Tymczasowej Rady Spożywców.

— Jakie czynniki społeczne i rządowe zajmują się sprawą aprowizacji?

— Sprawa zaopatrzenia miast i wielkich skupisk ludzkich, słowem pokrycia zapotrzebowań spożywców podlega w takiej mierze pieczy ministerstwa spraw wewnętrznych, jak sprawa produkcji środków żywności podlega ministerstwu rolnictwa. Dla przeprowadzenia zadań zaopatrzenia, organem wykonawczym ministerstwa spraw wew. jest komisarz do walki z drożyzną, organem doradczym jest Tymczasowa Rada Spożywców, w skład której wchodzi 5 przedstawicieli organizacji spożywczych oraz 5 członków mianowanych przez ministra z pośród przedstawicieli świata ekonomicznego i działaczów społecznych. Do praktycznego rozwiązania sprawy zaopatrzenia ludności w środki spożywcze, szczególnie przetwory zbożowe, powołany został, przez komisarza do walki z drożyzną. Główny Urząd Żywnościowy w Poznaniu.

— W jaki sposób G.U.Z. przeprowadza akcję aprowizacyjną?

— Główny Urząd Żywnościowy jest organizacją półurzędową, w formie spółki udziałowej, która pracuje pod dyrektywami komisarza do walki z drożyzną G.U.Z. operuje kredytem państwowym i ma za zadanie pokrycie zapotrzebowań zgłaszanych przez organizacje spożywców, a więc Związek Miast, różne Kooperatywy i t. p. Zapotrzebowania te łącznie wynoszą do 1.000 wagonów mąki miesięcznie, jest to mniej więcej 10% ogólnego spożycia przez konsumentów bezrolnych. Zadaniom tym G.U.Z. z łatwością będzie mógł sprostać. Zakup zboża będzie czyniony u producentów rolnych, względnie u organizacji rolniczo-handlowych, organizacje spożywców korzystać będą z 20-dniowego kredytu. Akcja aprowizacyjna rozpoczęta jest przedewszystkiem w ważniejszych punktach i ośrodkach, jak: w Poznaniu, Warszawie, Łodzi, Polskiem Zagłębiu Węglowem, Krakowie i Lwowie, poczem stopniowo obejmować będzie większe ośrodki. Do przemiału zboża powołany został szereg młynów. Niektóre z tych młynów, jak np. młyny i Zakłady przemysłowo - zbożowo Michlera korzystają z kredytu państwowego, za co zobowiązane są do udzielania mąki organizacjom spożywców na podstawie kredytu wekslowego. Weksle te będą dyskontowane przez P. K. K. P.

— A sprawa aprowizacji armji i eksportu?

— Poza akcją aprowizacyjną ośrodków miejskich i fabrycznych G.U.Z. ma zająć się również dostarczeniem mąki dla potrzeb armji. Akcja ta została rozpoczęta i pierwsze partje mąki spotkały się z ogromnem uznaniem władz wojskowych.

Na ostatniem posiedzeniu komisji żywnościowej Tymczasowej Rady Spożywców wysunięty został postulat, aby G.U.Z. zajął się także sprawą eksportu zboża zagranicę, wobec konieczności utrzymania ręki na pulsie fluktuacji cen na rynku wewnętrznym.

— Czy akcja G.U.Z. będzie miała wpływ na ceny rynkowe?

— Zgodnie z uchwałą komisji żywnościowej tranzakcje zakupowe na zboże dokonywane przez G.U.Z. mają być notowane na giełdach zbożowych. Będzie to niezawodnie momentem, ułatwiającym czynnikom kierowniczym na naszej giełdzie zbożowej do tem skuteczniejszej walki z tendencją śrubowania cen przez czynniki spekulacyjne, dążąc również do zawierania tranzakcji pozagiełdowych. Dla takich tendencji giełda jest jedynym hamulcem, zwłaszcza w chwili obecnej, gdy z prowincji dochodzą wiadomości o cenach wyższych nawet niż notowania giełdowe. Jeśli przed kilku tygodniami miał miejsce fakt odwrotny, t. j., że ceny na prowincji były niższe od giełdowych, to wyjaśnić należy, że na targach małomiasteczkowych zboże sprzedawane w małych partjach o niejednolitem doczyszczaniu i gatunku ziarna, nie może osiągnąć tej ceny, jaką osiąga jednolita partja wagonowa oceniana według ciężaru gatunkowego ziarna.

Co do samej giełdy, to z reguły każda tranzakcja, odbiegająca od normalnej ceny dnia musi być uzasadniona specjalnymi warunkami towaru lub operacji handlowej, inaczej nie podlega notowaniu urzędowemu.

Poza ciągłością pokrywania miesięcznego zapotrzebowania organizacji spożywców G.U.Z. będzie miał za zadanie zgromadzić nietykalny zapas zboża w ilości niemniej 6000 wagonów. Zapas ten służyć będzie, jako środek w ręku komisarza do walki z drożyzną do interwencji na rynku wewnętrznym w momencie gdy spekulacja zechce śrubować ceny.

H. N.

Co niesie dzień?

Październik
12
PIĄTEK

Dziś: Maksymiljana b., Walburgi.
Słow.: Grzemisława.
Jutro: Edwarda kr., Eulogjusza.
Wschód słońca o g. 5.55
Zachód o g. 16.57
Wsch. księżyca o g. 7.31
Zachód o g. 18.51.

Spostrzeżenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

Październik	godzina	ciśnienie powietrza w m/m 700+	temperatura w stopn. Celsjusza	zachmurzenie nieba 0—10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr/sek.
10	21	47,0	7,8	0	C — 0
11	7	46,4	8,0	10⊙	W — 1
11	13	42,9	10,1	10⊙	W — 1

W dniu 9 paździer. najwyższa temperatura wynosiła 11,5°, najniższa 7,2°. Opad 6 mm.

Akademja ku uczczeniu 150-cio letniej rocznicy Komisji Edukacyjnej odbędzie się w niedzielę w sali aktowej gimnazjum męskiego o godz. 18-ej. Odczyt, związany z powyższą uroczystością, wygłosi ks. prof. Wojsa. Część koncertową wykona młodzież seminarjum nauczycielskiego.

Zebranie koła zw. L. N. odbędzie się w poniedziałek o godzinie 8 wieczorem w sali Towarzystwa Krajoznawczego Kaliska 1.

Odmowa pożyczki dla Włocławka. Rada miasta Włocławka zwróciła się przed kilku tygodniami do swych wyższych instancji o udzielenie miastu pożyczki w kwocie jednego miljarda marek na pokrycie wydatków administracyjnych. W odpowiedzi na to Minist. Skarbu w porozumieniu z Minist. Spraw Wewnętrz. odmówiło pożyczki, proponując redukcję urzędników i zastosowanie większej oszczędności.

Z wiecu. Dn. 7.X o godz 5 p.p. w sali Zrzeszenia urzędników państwowych przy ul. Kaliskiej № 1, odbył się wielki wiec pracowników państwowych.

Wiec zagaił p. Rąkowski. Na przewodniczącego powołano p. E. Nella, na asesorów p.p. J. Kwiatkowskiego, Merkla i Toporowskiego. Sekretarzował p. p. Litwin. Prof. Ant. Puzyński referował sprawę, przeciwko walce z drożyzną. Wywiązała się dyskusja. Senator Woźnicki w swoiem przemówieniu, wyjaśnił pracownikom iż płace urzędnicze są regulowane według nowej ustawy płacone. Poruszono także sprawę nie otrzymywania pomocy lekarskiej przez nauczycielstwo. Wiec w zakończeniu uchwalił następującą rezolucję: aby Centrala Zrzeszenia Urzędników Państwowych zwróciła się do odnośnej władzy z prośbą o poprawę bytu, a także o przyjęcie na dawne miejsca p. Raabe, p. Ciembrowicza i p. Czarnieckiego.

(Przyp. red.) Usunięci zostali ze służby państwowej pp. Ciembronowicz prezes i Raabe, wiceprezes Centralnego Kumitetu Pracowników Państwowych, z powodu wichrzeń strajkowych, nie licujących ze stanowiskiem pracownika państwowego.

P. Józef Ciembronowicz znany jest jako uator ohydnej książeczki o cesarzu Franciszku Józefie, wydanej w czasie wojny dla zniepravnienia serc dziatwy polskiej przez okupacyjne władze austrjackie.

Dr. Henryk Raabe nie był nigdy urzędnikiem państwowym we właściwem tego słowa znaczeniu. Był nauczycielem szkół prywatnych, ostatnio zaś kontraktowym pracownikiem państwowych zakładów hygieny przy Ministerstwie Zdrowia Publicznego. Stale przewodził ruchom urzędniczym o charakterze strajkowym. Za rządu Ponikowskiego stał na czele urzędniczej akcji strajkowej, za co został zwolniony z zajmowanego wówczas stanowisko, lecz pod wpływem swych popleczników lewicowych z powrotem utracone stanowisko otrzymał.

Tydzień akademicki. Stosownie do uczynionej wzmianki w »Słowie Kujaw.« — w dniu 9 b. m. o godz. 8 wiecz. w sali Rady Miejskiej odbyło się pierwsze organizacyjne zebranie »Tygodnia Akademickiego«, który powstał pod protektoratem p. Prezydenta Rzeczpospolitej. Troska o los młodzieży — to jest pierwsza i najważniejsza troska o los naszej ukochanej Ojczyzny. Po omówieniu wstępnych spraw Komitet organizacyjny postanowił zaprosić wszystkich przedstawicieli organizacyj społecznych i zawodowych, jak również grono wybitnych osób, aby w wspólnej pracy dać dowód jak bliską i drogą jest nam dola akademika. Wszyscy, komu dobro młodzieży akademickiej na sercu leży, niech wezmą udział w pracy. Zgłaszać się prosimy do Magistratu we Włocławku w piątek o godz. 8.30 wieczorem. *Komitet.*

Jakie podania zwolnione są od opłat stemplowych? Minist. Skarbu w porozumieniu z Minist. Spraw Wojsk. wydało rozporządzenie zwalniające od opłat stemplowych podania względnie prośby o ulgi, odroczenia, lub zwolnienia od służby wojskowej, prośby odwoławcze i skargi w sprawie służby wojskowej, podania o przyjęcie w charakterze ochotników, podania o udzielenie informacji, podania osób prywatnych o przeniesienie, zwolnienie lub urlopy owych zawodowych i niezawodowych, podania o duplikaty dokumentów wrazie ich zagubienia, oraz o zawarcie małżeństw. Natomiast opłacie stemplowej podlegają podania o paszporty, o wydanie zgody na zwolnienie z obywatelstwa, o zezwolenie na wstąpienie do armji obcych, podania osób cywilnych w sprawie poszukiwań osób wojskowych oraz podania o dokumenty ewidencyjne z b. armji zaborczych.

Ważne dla hallerczyków. Żołnierze b. armji Hallera, którzy nie wyjechali do Ameryki transportami rządowymi do dnia 1 września 1922 r., muszą wyjeżdżać na własny koszt.

Skóra podrożała. Skóra na podeszwy szalenie podrożała. Obecnie kilo kosztuje 1.500.000 mk.

Podrożenie chleba. Z powodu podrożenia mąki, z 1.500.000 na 1.700.000 za 82 kilo. Cena chleba zostaje podwyższona na 20,700 mk. na 1 kg. chleba.

Z rzeźni. Od 1 październik r. b. rzeźnia miejska czynna jest od godz. 10 rano do 3 popołudniu.

Obława. Dnia 10 października wieczorem, wywiadowcy urzędu obyczajowego wspólnie z policją dokonali obławy na ćmy nocne, 24 osoby aresztowano i oddano oględzinom lekarskim.

Nieudała kradzież. Do kawiarni przy ul. Cygance № 66 weszły dwie kobiety, aby kupić ciastek. W chwili gdy właścicielka odwróciła się od nich, skradły sporo bułek i ukryły pod chustkami. W tym czasie przechodził wywiadowca urzędu śledczego i zauważył to. Obie zaaresztował i odstawił do policji.

Kradzieże. Przy ulicy Gęsiej, w gmachu byłego monopolu, skradziono rynny cynkowe, wartości 40 miljonów mk. Na szczęście policja obchodząc rewir, zatrzymała dwóch kolegów niosących rynny i zaaresztowała ich. Są to: J. Nowakowski i Fr. Cichocki.

— Z mieszkania p. J. Grzegorzewskiego, zamiesz. przy Nowym Rynku № 1, służąca skradła bieliznę wartości 3.000.000 mk. Służącę zatrzymano i sprawę oddano do sądu.

KRONIKA POLICYJNA.

Poszukiwanego przez sąd Buczaka Władysława policja przyłapała nocy wczorajszej.

Kradzież. Antoniemu Pasturczakowi, zamiesz. przy ul. Wolność № 9, skradziono z ogrodu większą ilość pomidorów.

Pies bez kagańca. Władysława Matuszkiewicza, zamiesz. przy ul. Miłej № 33, policja pociągnęła do odpowiedzialności sądowej za puszczanie psa bez kagańca, który pogryzł przechodniów.

Z OKOLIC.

Zabawa i fantowa loterja w Boniewie. W ubiegłą niedzielę odbyła się w Boniewie zabawa połączona z fantową loterją na rzecz straży ogniowej i miejscowego Koła Młodzieży. Jak zabawa tak i fantowa loterja udała się doskonale. Wczasie zabawy przygrywała miejscowa orkiestra. Ogromne zainteresowanie było przy fantach, na które składały się nietylko rzeczy drobne, ale i żywe wiksze, jak nierogacizna i t. p.

Przywłaszczenie. Urząd śledczy w Izbicy został zawiadomiony, że Wł. Przygocki zamieszkały w Łodzi przywłaszczył sobie 100 złotych polskich własność p. Dynarskiego. Przygockiego zatrzymano i sprawę skierowano do sądu.

Z KRAJU.

Oficjalny portret Prezydenta Rzpltej. Staraniem Departamentu Sztuki wydany został przez p. Kirchnera w Warszawie portret p. Prezydenta Rzpltej, Wojciechowskiego. Jest to jedyny portret uznany przez p. Prezydenta oraz Departament Sztuki jako portret oficjalny. P. Prezydent przedstawiony jest na tle Zamku jako rezydencji głowy państwa.

Zagrożony cenny zabytek. Władze konserwatorskie w Depart. Sztuki Min. Oświaty zaniepokojone zostały wiadomością, że zamek ks. Wiśniowieckich w Wiśniowcu na Wołyniu doprowadzają obecnie jego właściciele do ruiny, rozbierając mury na materjał budowlany. Dep. Sztuki zdając sobie sprawę, że zamek ten jest dokumentem polskiej kultury na kresach, wystąpił do miejscowych władz administracyjnych, ażeby jak najenergiczniej przeciwdziałały zniszczeniu tego zabytku.

Arcydzieło Matejki na licytacji. W jednym z zakładów sprzedaży dzieł sztuki w Warszawie wystawiono na licytację jeden z najwspanialszych obrazów Matejki — portret dzieci artysty z psem. Chociaż za dzieło to żądają w stosunku do warunków przedwojennych śmiesznie niską cenę, bo 500 rb., to jednak Depart. Sztuki w obecnych warunkach finansowych państwa, jak nas informują nie jest w stanie nabyć rego arcydzieła do zbiorów państwowych. Może jednak znajdą się ludzie, którzy drogą składek wykupią to dzieło i ofiarują go w darze narodowym. (Sala licytacyjna mieści się przy ul. Chmielnej 5).

Do polskiej młodzieży akademickiej. Dnia 14 b. m. rozpoczyna się w całej Rzpltej „Tydzień Akademika", mający za zadanie dostarczyć niezbędnych funduszów na budowę domów akademickich. Całe społeczeństwo polskie z głębokiem zrozumieniem potrzeb akademików staje w „Tygodniu Akademika" z ofiarną pamocą. Wierzymy, iż nie będzie chyba nikogo, ktoby nie przyczynił się do uwieńczenia pomyślnym rezultatem rozpoczętej pracy budowy domów akademickich w kraju. Naczelny Komitet Akademicki zwraca się do polskiej młodzieży akademickiej w kraju i zagranicą z gorącym wezwaniem do ofiarowania swej pracy w ciągu „Tygodnia Akademickiego". Organizacje samopomocowe przygotowały dostatecznie organizację tygodnia.

Projekty rozporządzeń rolnych. W związku z wydaniem nowej ustawy o kompetencjach ministra reform rolnych, która zniosła uprzednie istniejące w tej dziedzinie ustawy i rozporządzenia, opracowywane są w pospiesznym tempie nowe rozporządzenia wykonawcze tej ustawy.

Ważne dla inwalidów. Dyrekcja kolei państwowych w Poznaniu ogłosiła przetarg publiczny na dzierżawę restauracji dworcowej w Chodzieży. Pierwszeństwo mają inwalidzi. Termin składania ofert w Poznaniu do dn. 15 b. m.

Zjazd chirurgów Polskich.

W Poznaniu odbył się zjazd chirurgów polskich. Obrady trwały trzy dni. Przewodniczył prof. dr. Sawicki z Warszawy.

Wygłosili, między innemi, odczyty: prof Wierzejewski z Poznania „O wolnych przeszczepieniach kości, powięzi i tłuszczu"; prof. Leśniewski z Warszawy „O leczeniu chirurgicznem gruźlicy"; prof. Kryński z Warszawy „Sprawozdanie z tegorocznego zjazdu międzynarodowego Tow. chirurgów w Londynie" i dr. Wachtel z Krakowa „Wskazania do leczenia radem nowotworów złośliwych".

Prof. Wachtel oznajmił, że dzięki inicjatywie prywatnej, zdołano zorganizować w Krakowie pierwszy polski Instytut Curie-terapji, czyli zakład leczenia za pomocą radu. Instytut ten jest jednym tego rodzaju zakładem w całej wchodniej Europie i już obecnie posiada dla celów leczniczych olbrzymią ilość radjum, mianowicie 1 gram.

Instytut ten pozostaje w ścisłych stosunkach z wszechnicą Jagiellońską, której przedstawiciele z prof. Poznerem na czele tworzą przy Instytucie specjalny komitet naukowy. Instytut ten użyczy klinikom uniwersytetu krakowskiego swego radjum bezpłatnie, a organizatorowie Instytutu zamierzają otworzyć jego oddziały we wszystkich miastach uniwersyteckich polskich P. A. T.).

Powtórnie zasądzony na karę śmierci. W roku 1921 niejaki Lange w miejscowości Cegielnik zamordował sołtysa tamtejszego Beckera. Kilkanaście dni ukrywał się w okolicy aż go wykryto, lecz Lange postanowił stawić opór. W tym celu urządził sobie w stodole kryjówkę, z której strzelał do każdego zbliżającego się w celu aresztowania go urzędnika. Żandarmów, usiłujących aresztować go, zranił wystrzałem z karabinu. Dopiero przy pomocy wojska zdołano go osaczyć i ubezwładnić. Za czyny swe w roku 1921 toruński sąd okręgowy skazał go na karę śmierci i kilka lat więzienia. Zasądzony wniósł przeciwko temu apelację. Sąd najwyższy w Warszawie uchylił wyrok i przesłał sprawę do ponownego rozpatrywania. Ponowna rozprawa odbyło się dnia 1 b. m. Po przesłuchaniu świadków i obrony sąd ogłosił wyrok skazujący Lange'go na karę śmierci i $7^1/_4$ roku więzienia. Wyrok jest ostateczny.

TELEGRAMY.

Podróż Prezydenta Rzeczypospolitej.

ŁOMŻA, 11.X. P. Prezydent Rzeczypospolitej wczoraj udał się w podróż do województwa białostockiego. P. Prezydent zwiedził: Radzymin, Wyszków, Ostrów, Zambrów, Łomżę, witany wszędzie gorąco przez miejscową ludność.

Bułgarja a Polska.

SOFJA, 11. X. (P. A. T.). Komitet bułgarski, urządzający wycieczkę nauczycielską do Polski, oraz uczestnicy wycieczki, wydali obiad na cześć posła Grabowskiego. Delegat ministerjum oświaty podkreślił w swem przemówieniu olbrzymi dorobek duchowej i materjalnej kultury polskiej, oraz nieocenione korzyści moralne i intelektualne, jakie wyniosło z wycieczki do Polski nauczycielstwo bułgarskie. Mówca w gorących słowach dziękował rządowi polskiemu, władzom szkolnym i komunalnym, oraz młodzieży, za serdeczne przyjęcie bułgarów w całej Polsce, wznosząc toast

na cześć Rzeczypospolitej i jej prezydenta.

W odpowiedzi poseł Grabowski wyjaśnił historyczne i psychologiczne przyczyny, dla których naród bułgarski cieszy się w Polsce sympatją, poczem wzniósł toast na cześć króla i za pomyślny rozwój kraju.

Z kolei przemawiali: b. przedstawiciel bułgarski w Warszawie Madżarow, prezes Związku nauczycieli, Stancew, redaktor Kableszkow, oraz poseł Genew, który podnosił zasługi posła Grabowskiego w dziele zaznajamiania bułgarów z historyczną i odrodzoną Polską. Wzniesiono następnie toasty na cześć szkolnictwa, nauczycielstwa, młodzieży, kobiety polskiej, warszawskiege komitetu przyjęcia wycieczki i t. d. W podniosłym nastroju odśpiewano hymn polski. Wszyscy uczestnicy zebrania zapisali się do Towarzystwa polsko-bułgarskiego.

W uniwersytecie petersburskim.

BERLIN, 11. X. (Rps.) Według otrzymanych tu wiadomości, bolszewicy udzielili dymisję kilku wybitnym profesorom uniwersytetu petersburskiego, nienależącym do partji komunistycznej. W tej liczbie są tacy znani, jak profesorowie: Karejew, Grews, Wwiedenskij, akademik Radłow i inni.

Stosunki sowiecko-japońskie.

MOSKWA, 11. X. (Rps.) Urzędowa ajencja sowiecka komunikuje, że rząd japoński postanowił w najbliższej przyszłości wznowić pertraktacje z Rosją sowiecką. Pertraktacje mają być wznowione jeszcze przed d. 20 października.

Bolszewicy o rewolucji niemieckiej.

MOSKWA, 11.X. (Rps.) Przewodniczący kom. wyk. międzynarodówki Związków zawodowych, Łozowski, oświadczył publicznie podczas posiedzenia kom. wyk., iż Rosja sowiecka nie może dopuścić do upadku rewolucji niemieckiej, gdyż byłoby to równoznaczne z porażką rewolucji rosyjskiej.

Propozycja rządu niemieckiego.

BERLIN, 11.X (Pat.) Rząd Rzeszy polecił swoim chargé d'affaires w Paryżu i Brukseli skierować do rządów francuskiego i belgijskiego zapytanie, czy godzą się one rozpocząć rokowania z rządem niemieckim w sprawie podjęcia pracy w zagłębiu Ruhry. Wobec przedstawionych rządowi Rzeszy życzeń grupy zamierza on zająć stanowisko dopiero po nadejściu odpowiedzi z Paryża i Brukseli.

PARYŻ, 11.X Pat. Poincaré przyjmuje dziś charge d'affaires niemieckiego, który był upoważniony do zaproponowania rządowi francuskiemu udziału rządu Rzeszy w rokowaniach w sprawie podjęcia pracy na terenie okupowanym. Havas dowiaduje się, że Poincaré odrzuci tę propozycję, mając na względzie, iż sojusznicy nie chcą prowadzić narad z temi samemi władzami, które organizowały bierny opór. Sojusznicy są natychmiast skłonni do zawarcia bezpośrednio z władzami i grupami miejscowemi układów, mających na celu przywrócenie normalnych stosunków w zagłębiu Ruhry.

W Bawarji.

WIEDEŃ, 11.X (Pat.) Neue Freie Presse donosi z Monachjum: Jeneralny komisarz państwowy Kahr zamierza w porozumieniu z rządem bawarskim wprowadzić powszechny obowiązek służby na rzecz państwa w postaci t. zw. „roku pracy".

Prusy Wschodnie na drodze do usamodzielnienia.

KRÓLEWIEC, 11.X. PAT. W razie dalszych powikłań wewnętrznych Rzeszy Niemieckiej i wzrastania antagonizmu pomiędzy poszczególnemi państwami Związkowemi białemi (Bawarja) i czerwonemi (Saksonja, Turyngja) oraz przeniesienia się zaczętego okresu różniczkowania na inne państwa związkowe, Prusy Wschodnie czeka zamach prawicowy i pójście wślady Bawarji. Bardzo poważnie należy się liczyć z możliwością usamodzielnienia Prus Wschodnich. Już dziś w sposób niedwuznaczny i dość otwarcie mówią w sferach kupieckich Prus Wschodnich, że w razie oddzielenia się prowincji od Rzeszy wysunie się na pierwszy plan sprawa wyszukania modus vivendi z Polską, względnie z Litwą, lecz o ile politycznie Litwa i Niemcy ciążą ku sobie, o tyle pod względem ekonomicznym Litwa nic dać nie może Prusom Wschodnim.

W zagłębiu Ruhry.

DUSELDORF, 11.X. (P. A. T.) Delegat papieski, msgr. Testa złożył wizytę jen. Degoutte, prosząc go w imieniu Ojca świętego o ułaskawienie kilku niemców, skazanych przez trybunały francuskie za przestępstwa polityczne. Jenerał zapewnił prałata, iż nie omieszka rozpatrzeć prośby.

PARYŻ, 11 X. (P.A.T.) Temps w artykule wstępnym zauważa, że umowa z koncernem Wolffa nie naraża bynajmniej interesów pozostałych sprzymierzeńców. Rząd Rzeszy, pisze dziennik, dzięki tej umowie będzie miał znacznie ułatwione zadanie odparcia pretensji Stinnesa i towarzyszy. Temps donosi dalej, że oprócz Ottona Wolffa zapowiedział także Harpener Bergwerk Gesellchaft podjęcie dostaw reparacyjnych. Nadto 20 wielkich firm niemieckich nawiązało stosunki z rządem międzysojuszniczym w Ems.

Polityka osadnicza Niemiec.

KRÓLEWIEC, 11.X (Pat.) Przez kilka dni obradował tu kongres zwolenników reformy rolnej w Niemczech. Wszyscy mówcy stwierdzili w swych przemówieniach, że reforma rolna jest jedyną drogą, wiodącą do odbudowy Niemiec. Naczelny prezydent Prus Wschodnich Siehr w przemówieniu swem zaznaczył, że celem niemieckiej reformy rolnej winno być zabezpieczenie obszarów granicznych w drodze rozparcelowania ziemi pomiędzy patrjotycznie usposobione żywioły. Utrzymanie niemieckiego charakteru Marchji Wschodniej zależy w przeważnej mierze od powodzenia programu osadniczego. Koloniści niemieccy tak samo jak za czasów zakonu krzyżackiego, zakończył Siehr, będą zaporą, uniemożliwiającą zalew słowiański.

Zawrotne ceny.

BERLIN, 11.X Pat. Wczoraj w godzinach wieczorowych kurs dolara dosięgnął sumy 2 miljardów marek niemieckich. Na berlińskim rynku żywnościowym ceny podskoczyły wczoraj o 100 proc. Chleb bezkartkowy kosztować będzie dzisiaj 70 miljonów.

KILKUWIERSZÓWKI.

× Drożyzna w Gdańsku wzrosła, w porównaniu do poniedziałku poprzedniego tygodnia, o 25 proc.

× Pożar niemal doszczętnie zniszczył katedrę w Pola.

× Nowa włoska misja graniczna, powołana na miejsce misji zamordowanego generała Tellini, przybyła pod przewodnictwem gener. Gazzeta do Janiny gdzie odbyła dłuższą konferencję z przedstawicielami Anglji i Francji.

× Władze bawarskie na rozkaz generalnego komisarza państwowego Kahra, odmówiły żydom, pochodzącym z Rosji sowieckiej pozwolenia na dalszy pobyt w Bawarji.

× Z powodu zasłabnięcia Lloyda George'a na gardło, będzie on zmuszony wygłosić swe zapowiedziane przemówienia w Ameryce w wielkim skrócie.

× Wczoraj podjęto pracę we wszystkich kopalniach węgla w Czechach. Straty, spowodowane strajkiem w samem zagł. ostrawskiem, wedle pobieżnych obliczeń, sięgają 600 miljonów koron.

× Sejm kowieński już po raz trzeci w ciągu bieżącej sesji odłożył sprawę podpisania deklaracji o prawach mniejszości narodowych na Litwie.

× Rokowania koncernu Wolffa z gen. Degoutte doprowadziły do porozumienia. Koncern Wolffa zobowiązał się do dostarczenia węgla według programu, ustalonego przez komisję odszkodowań.

× Wszyscy cudzoziemcy, którzy przybyli do Paryża na kongres anarchistyczny, zostali wydaleni. Pomimo to, kongres anarchistyczny rozpoczął swoje prace.

× Litewski prezydent ministrów, Galwanauskas, przybył do Rewla.

× Według spóźnionych doniesień z Szanghaju, tybetańskie siły zbrojne przekroczyły granicę chińską i zaatakowały wojska chińskie, które rozpoczęły odwrót.

HUMOR I SATYRA.

Srulek. „O antysemitach i judofilach", co to jest tate?

Srul. Antysemitniki, to są takie paskudne ludzie, co oni chcą zjeść żydów, ale niech uni się smakiem obejdą.

Srulek. A judofile?

Srul. Judofile, to są dobre ludzie, uni czerpliwie czekają, coby ich żydki zjadły, jak cebulę.

Obwieszczenie.

Do rejestru handlowego Działu A. sądu okręgowego we Włocławku w dniu 14 lipca 1923 r. wciągnięto jak następuje przy firmie: „**Tenbaum i Lichtenstein**" — Dnia 15 czerwca 1923 r. spółka została rozwiązana i firma przestała istnieć.

ROZKŁAD JAZDY KOLEJĄ

Z WŁOCŁAWKA ODCHODZĄ:

do Gdańska:		
kurjer warszawski	„ „	2.53
osobowy warszawski	o godz.	12.12
kurjer bukareszteński	„ „	13.37
osobowy warszawski	„ „	24.00
do Bydgoszczy:		
osobowy warszawski	o godz.	3.46
do Poznania:		
osobowy warszawski	o godz.	24.00
kurjer warszawski	„ „	2.53
do Torunia:		
osobowy warszawski	o godz.	19.28
do Ciechocinka:		
osobowy warszawski	o godz.	19.28
do Łodzi:		
osobowy gdański	o godz.	5.08
osobowy ciechociński	„ „	7.50
do Warszawy:		
kurjer poznański	o godz.	2.22
osobowy gdańsko-poznański		5.00
osobowy ciechociński	o godz.	7.58
osobowy bydgoski	„ „	12.06
osobowy gdański . .	„ „	16.43
do Warszawy, Lwowa i Bukaresztu:		
kurjer gdański . . .	o godz.	15.32

Pociągi odchodzące z Włocławka o 7.50, 12.12, 16.43 i 19.28 iść będą przez Skierniewice, gdzie będzie połączenie od i do kurjerów krakowskich.

Kurjer warszawski do Gdańska iść będzie przez Inowrocław z przesiadaniem do kurjera Poznań—Gdańsk.

OGŁOSZENIA DROBNE.

REDAKTOR: KS. JAN KOBIERSKI CZCIONKAMI DRUKARNI DYECEZJALNEJ WYDAWNICTWO KSIĘGARNI POWSZECHNEJ